

**A Nemzeti Adó- és Vámhivatal
által kiadott**

3002/2017. útmutató

**a vámösszegek biztosításáról meghatározott célra történő felhasználás érdekében szabad
forgalomba bocsátott nem uniós áruk esetén**

1. Irányadó jogszabályok

1. Az Uniós Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: UVK) 134. cikk (1) bekezdés negyedik mondatának, illetve 254. cikk (4) bekezdésében együttes értelmezésében a meghatározott célra történő felhasználási eljárásba bevont, különleges felhasználásukra figyelemmel nulla vagy csökkentett vámtétel mellett szabad fogalomba bocsátott áruk az áruátengedést követően is vámfelügyelet alatt maradnak. E vámfelügyelet akkor szűnik meg, ha az árukat felhasználták arra a célra, amelyet a nulla vagy csökkentett vámtétel alkalmazásához meghatároztak vagy kiszállítottak azokat az Unió vámterületéről, megsemmisítették vagy az államnak felajánlották, valamint, ha az engedélyezett céltól eltérő felhasználás történt, a vonatkozó behozatali vámot megfizették utánuk.
2. Az UVK 211. cikk (1) és (3) bekezdésének együttes értelmezésében áruknak meghatározott célra történő felhasználásukra tekintettel nulla vagy csökkentett vámtétel mellett történő szabad fogalomba bocsátására vámhatósági engedély birtokában kerülhet sor. Az engedély megadásának egyik feltétele vámbiztosíték nyújtása az esetlegesen keletkező vámtartozásokra. Ugyanakkor a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Uniós Vámkódex egyes rendelkezéseire vonatkozó részletes szabályok tekintetében történő kiegészítéséről szóló 2015/2446. felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (a továbbiakban: FJA) 163. cikke lehetőséget ad arra, hogy egy tagállamot érintő normál eljárásban benyújtott, az FJA A. mellékletében meghatározott adatelemekkel kiegészített vám-árnyilatkozat egyben engedély iránti kérelemnek is minősüljön, amennyiben a kérelmezőnek az a szándéka, hogy az árut teljes egészében az előírt meghatározott célra történő felhasználásra bocsássa.
3. Az UVK 195. cikk (1) bekezdése szerint, ha az áru vám eljárás alá vonása vámtartozást keletkeztet, az árukat csak akkor engedi át a vámhatóság, ha a vámtartozásnak megfelelő behozatali vagy kiviteli vám összegét megfizették, vagy ha a vámtartozás fedezésére biztosítékot nyújtottak. Ha azon vám eljárást szabályozó rendelkezések alapján, amelyre az árut bejelentették, a vámhatóság biztosíték nyújtását követeli meg, az említett árut nem lehet a szóban forgó vám eljárásra átengedni, amíg nem nyújtottak biztosítékot.

2. Vámösszegek biztosítása meghatározott célú felhasználás esetében

4. Az irányadó jogszabályi rendelkezésekben foglaltakat összegezve: a meghatározott célra történő felhasználás érdekében csökkentett vagy nulla vámtétellel szabad fogalomba bocsátott nem uniós áru vámfelügyelet alatt áll mindaddig, amíg az 1. pontban felsorolt események egyike be nem következik.
5. Az eljáró vámszerv az engedélyről hozott határozatában minden esetben kitér az azonosítás és a vámfelügyelet eszközeire és módszereire, valamint a megkövetelt és nyújtott biztosíték összegére is. A megfelelő összegű vámbiztosíték kiszámítása érdekében az engedélyezés során a vámszerv vizsgálja azt is, hogy az engedélyezettől eltérő felhasználás esetében a vám eljárás alá vont árukat mely vámtarifaszám alá kell osztályozni, és a TARIC e vámtarifaszámokhoz mekkora vámtételt rendel. Ennek során –

a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Unió Vámkódex egyes rendelkezéseire vonatkozó részletes szabályok tekintetében történő kiegészítéséről szóló 2015/2447. bizottsági végrehajtási rendelet (a továbbiakban: VA) 148. cikk (1) és (2), valamint 155. cikk (3) bekezdése alapján – az adott árukra vonatkozó erga omnes vámtételt és legmagasabb nemzeti adótételt veszi figyelembe, illetve, ha ilyen intézkedések hatálya alá tartoznak az áruk, a dömping vagy kiegyenlítő vámok összegét is hozzáadja a számított biztosítékösszeghez.

6. Az 5. pontban foglalt számítási módszernek köszönhetően, amennyiben a meghatározott célra történő felhasználás érdekében csökkentett vagy nulla vámtétellel szabad forgalomba bocsátani kért nem uniós árukat az engedélyezettől eltérő célra használják fel, az önkéntes teljesítés elmaradása esetében az engedélyhez megkövetelt biztosítékból a fizetendő vámok és egyéb terhek teljes összegükben érvényesíthetők.
7. Természetesen a hivatalból végzett utólagos könyvelésbe vétel alkalmával nyer relevanciát az alkalmazott vámtarifaszám és a TARIC által hozzá rendelt vámtétel, hiszen amíg az áruk felhasználása nem ismert, azokat az engedélykérelemben megjelölt és az alapeseti vámeljárás során elfogadott vámtarifaszám alá kell osztályozni, melyhez csökkentett vagy nulla vámtétel tartozik. Az UVK 89. cikk (4) bekezdés harmadik mondata értelmében, ha a biztosítékot még nem szabadították fel, az a biztosított összeg erejéig felhasználható az érintett áruk áruátengedést követő ellenőrzése után fizetendő behozatali vagy kiviteli vámok és egyéb terhek összegének a beszedésére is.
8. A biztosítéknyújtás és a biztosítékkezelés folyamatát a meghatározott célra történő felhasználással összefüggésben két, egymástól jól elhatárolható részre lehet bontani. Ez az elkülönítés a már keletkezett és az esetlegesen keletkező vámtartozások tekintetében alkalmazandó.
9. A már keletkezett vámtartozásra nyújtott biztosíték az az összeg, amelyet a nem uniós áruk csökkentett vagy nulla vámtétel alkalmazásával történő szabad forgalomba bocsátása során keletkezett vám és egyéb teher fizetési kötelezettség teljesítésének biztosítékául szolgál. Erre a biztosítékra annak érdekében van szükség, hogy az UVK 195. cikke (1) bekezdésében foglaltakat betartva az árukat a fizetési kötelezettség teljesítését megelőzően kiadhassa a vámhatóság. Az engedélyezés során ennek a fizetési kötelezettségnek a biztosítása nem kötelező, amennyiben az érintett áru nem jövedéki termék és
 - a) a meghatározott célra történő felhasználás alkalmazása esetében az adott TARIC kódhoz 0%-os vámtétel tartozik, és a kérelmező rendelkezik az UVK 38. cikk (2) bekezdés a) pontja szerinti „vámügyi egyszerűsítések” típusú engedélyezett gazdálkodói engedéllyel vagy az uniós vámjog végrehajtásáról szóló 2016. évi XIII. törvény (a továbbiakban: Vámtörvény) 57. § (1) bekezdése szerinti áfa biztosítéknyújtás alóli mentességre vonatkozó engedéllyel;
 - b) a kérelmező a közölt fizetési kötelezettségét a NAV központi vámletét számlájára befizetett készpénzbiztosíték terhére fogja teljesíteni;
 - c) a kérelmező a részére közölt fizetési kötelezettséget átutalással teljesíti és az áru felhasználásával megvárja, míg a Vámtörvény 67. §-a alapján a befizetést a vámhatóság által kezelt államháztartási számlán jóváírják (az áruátengedésre ezt követően kerülhet csak sor);
 - d) a kérelmező a részére közölt fizetési kötelezettséget átutalással teljesíti és a fizetési számláját vezető hitelintézet és a vámhatóság között kötött megállapodás szerint a hitelintézet az ügyfél által a nála visszavonhatatlanul befizetett összegről elektronikus úton értesíti a vámhatóságot, ebben az esetben az értesítés alapján a vámhatóság az árut átengedi.

10. A 9. pontban foglalt biztosítékot a vámhatóság – az UVK 89. cikk (6) bekezdésében foglalt kötelezettségének betartása érdekében – tranzakció alapon ellenőrzi. A tranzakció alapú ellenőrzés során a vámadat-feldolgozó rendszer minden egyes benyújtott és elfogadott vám-árnyilatkozat tekintetében megvizsgálja, hogy nyújtottak-e biztosítékot a keletkezett vám- és egyéb teher tartozás összegére, és az elégséges-e? Amennyiben a nyilatkozattevő rendelkezik áfa biztosítéknyújtás alól részleges vagy teljes mentességgel és/vagy az UVK 95. cikk (3) bekezdése, valamint VA 158. cikk (2) bekezdése alapján csökkentett összegű összekeszési engedéllyel, azokat a vámhatóság a biztosíték vizsgálata során figyelembe veszi.
11. A meghatározott célra történő felhasználás tekintetében esetlegesen keletkező vám- és egyéb teher tartozásnak minősül az a fizetési kötelezettség, amely az UVK 79. cikke alapján keletkezik. Ez előfordulhat például akkor, ha a szóban forgó eljárásba bevont árukat az engedélyezettől eltérő célra használják fel. Az engedélyezés erre a fizetési kötelezettségre vonatkozóan elfogadható vámbiztosítékként az UVK 95. cikk (2) bekezdés szerinti csökkentett összegű összekeszés nyújtására vagy biztosítéknyújtás alóli mentességre vonatkozó engedély is.
12. Az esetlegesen keletkező vám- és egyéb teher tartozásra nyújtott biztosíték elégségességét a vámhatóság vizsgálhatja tranzakcióalapon és audit jelleggel is. Az audit jellegű biztosítékvizsgálat során a vámhatóság nem vizsgálja a vám-árnyilatkozat elfogadását követően, hogy az engedélyhez nyújtott, az esetlegesen felmerülő vámtartozásra vonatkozó és rendelkezésre álló biztosíték fedezetet nyújt-e ezekre az összegekre, hanem utólag, egy több vámeljárásra kiterjedő időszakot vizsgálva állapítja meg, hogy az engedélyes túllépte-e a referenciaösszeget, az az UVK 90. cikke alapján megállapított maximális biztosíték összegét. Az engedélyesnek ugyanis a VA 156. cikke alapján biztosítania kell, hogy az fizetendő vagy esetleg fizetendő behozatali vagy kiviteli vám vagy egyéb terhek összege, amennyiben azt biztosítékkal kell fedezni, ne haladja meg a referenciaösszeget. Amennyiben ez mégis megtörténik, arról tájékoztatnia kell a biztosítéknyújtás helye szerinti vámhivatalt.
13. Ugyanakkor a vámhatóság bármely vámeljárás során – indoklási kötelezettség nélkül – dönthet úgy, hogy a 12. pont szerinti audit jellegű biztosítékvizsgálat helyett az adott vám-árnyilatkozaton feltüntetett áruk kapcsán esetlegesen felmerülő vám- és egyéb teher tartozás fedezetére nyújtott biztosíték elégségességét egyedileg – tranzakció alapon – vizsgálja.
14. A 13. pontban foglaltak szerint jár el a vámhatóság például az FJA 163. cikkének alkalmazásakor, azaz abban az esetben, amikor az engedély iránti kérelem vám-árnyilatkozat útján nyújtja be a nyilatkozattevő, még abban az esetben is, ha vámbiztosítékként összekeszést vagy biztosítéknyújtás alóli mentességet nyújtanak be. Ennek oka főként abban keresendő, hogy az eljáró vámszervnek pusztán egy vám-árnyilatkozaton feltüntetett adatok áttekintése, illetve esetleg egy vámvizsgálat eredménye alapján kell azonnal meghoznia azt a döntést – engedély megadása vagy elutasítás – amit egy általános szabályok szerint benyújtott engedélykérelem esetében több információ, mérlegelési szempont alapján jóval hosszabb idő elteltével hoz meg. Ez az azonnali döntési „kényszer” eredményezi azt, hogy az így indítványozott eljáráshoz magasabb fiskális kockázat társul, amely úgy kompenzálható, hogy az eljáró vámszerv valamennyi szóba jöhető fizetési kötelezettségre biztosítéknyújtását követeli meg.

15. Amennyiben a vámeljárást alá vonandó áruk mennyisége és/vagy értéke egy megadott értékű küszöböt nem lép túl, különös szabályok alkalmazhatók a biztosítéknyújtásra vonatkozóan. Ebben az esetben a vámhatóság – a már keletkezett vagy az esetlegesen keletkező fizetési kötelezettségre vagy akár mindkettőre vonatkozóan – eltekinthet a biztosíték megkövetelésétől, amennyiben az egyes vám-árunyilatkozatokon feltüntetett áruk értéke nem haladja meg az 1000 eurót vagy mennyisége a nettó 1000 kilogrammot. Ez az UVK 89. cikk (9) bekezdésében írtak értelmében a vámhatóság részére lehetőség, azonban, ha szükségesnek tartja, ezen érték és/vagy mennyiségi küszöb alatti nem uniós áruk tekintetében is megkövetelhet biztosítékot bármilyen indokolás nélkül.

3. Záró rendelkezések

16. Az útmutató a kiadmányozás napjától érvényes.

17. Az útmutató érvényessége kezdetének napjától érvénytelen a vámösszegek biztosításáról meghatározott célra történő felhasználás érdekében szabad forgalomba bocsátott nem közösségi áruk esetén tárgyban kiadott 3013/2013. útmutató.

Budapest, 2017. január 5.

Tállai András
a Nemzeti Adó- és Vámhivatal
vezetője